

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını dilerim. 07.11.2024

Barış BEKTAŞ

Konya Milletvekili

Konya'da faaliyet gösteren Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü, ülkemizin tarımsal üretim kapasitesinin artırılması, iklim değişikliği ve kuraklık gibi küresel tehditlerle başa çıkabilme noktasında önemli bir konumda bulunmaktadır. Enstitü, yıllardır Türkiye'nin tarımsal araştırmalarında öncü rol oynayarak hem üreticilere hem de yurttaşlara yönelik bilimsel çözümler sunmuştur. Özellikle yerel tohumların geliştirilmesi, su kaynaklarının verimli kullanımı, toprak ve bitki sağlığı gibi konularda yürüttüğü araştırmalarla tarımsal sürdürülebilirliğe katkı sağlamaktadır.

Ancak, Bahri Dağdaş Enstitüsü'nün bütçesinin son yıllarda giderek azaldığı ve yeterli destekten yoksun kaldığı iddiaları gündeme gelmiştir. Enstitünün proje geliştirme kapasitesi, bilimsel araştırma faaliyetleri ve sahadaki etkinliğinin, ayrılan kaynakların yetersizliği nedeniyle büyük ölçüde kısıtlandığı belirtilmektedir. Enstitünün bütçe yetersizliği sebebiyle yurttaşlara daha kaliteli ve verimli tarımsal çözümler sunmasının zorlaştığı, yeni teknolojilerin geliştirilmesinin aksadığı öne sürülmektedir. Ayrıca, damızlık keklik üretimi başta olmak üzere çeşitli projelerde Türkiye ve Avrupa ölçeğinde üstün başarılar elde eden enstitünün, bu alanlarda da zorluklar yaşadığı ve uluslararası konumunu kaybetme riskiyle karşı karşıya olduğu iddiaları mevcuttur.

Özellikle, Avrupa'nın en fazla damızlık keklik üreten kurumu olarak bilinen enstitünün bu unvanı halen koruyup korumadığı, sahip olduğu arazi miktarında azalma olup olmadığı ve bazı

birimlerinin kapatıldığı iddiaları, enstitünün mevcut işleyişi ve sürdürülebilirliği açısından kritik bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda, AKP iktidarı döneminde tarımsal araştırma ve geliştirme çalışmalarının desteklenmesi konusunda yaşanan eksikliklerin, enstitünün faaliyetlerini olumsuz etkilediği düşünülmektedir. Bu durum, enstitünün yerel üreticilere ve yurttaşlara yönelik sunduğu tarımsal desteklerin azalmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü'ne son beş yılda ayrılan bütçe miktarı ne kadardır? Bu bütçe yıllara göre nasıl değişiklik göstermiştir ve enstitünün etkinliğini artırmak için yeterli görülmekte midir?
2. Enstitüde geçtiğimiz yıllarda kapatılan herhangi bir birim var mıdır? Varsa hangi birimler kapatılmıştır ve kapatma gerekçeleri nelerdir?
3. Enstitü, geçmişte Avrupa'nın en çok damızlık keklik üreten kurumu olarak bilinirken, halen bu unvanı korumakta mıdır? Damızlık keklik üretim kapasitesinde bir azalma söz konusu mudur? Yıllık üretim hacmi ne seviyededir?
4. Bahri Dağdaş Enstitüsü'nün sahip olduğu arazi miktarında son 20 yılda ne kadar küçülme yaşanmıştır? Arazinin daralmasına sebep olan kararlar hangi gerekçelere dayanmaktadır? Bu durum, enstitünün yürüttüğü projelerin ve tarımsal faaliyetlerin verimliliğini nasıl etkilemektedir?
5. Enstitüde üretimi yapılan damızlık keklik sayısında düşüş olduğu iddiaları doğru mudur? Yıllık üretim kapasitesi ne seviyedir? Enstitü halen Avrupa'nın en yüksek damızlık keklik üretim hacmi ünvanına sahip midir?
6. Enstitüde halen görev yapan personel sayısı yeterli midir? Personel sayısında bir azalma olmuş mudur? Yeni uzman personel alımı planlanmakta mıdır?
7. Bahri Dağdaş Enstitüsü tarafından geliştirilen tarımsal araştırmaların, çiftçilere ve yurttaşlara ulaştırılması için hangi adımlar atılmaktadır? Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından bu projelerin sahada uygulanması amacıyla yeterli bütçe sağlanmakta mıdır?
8. Enstitünün kuraklıkla mücadele ve iklim değişikliği ile uyumlu tarımsal üretim teknikleri konusunda geliştirdiği projeler nelerdir? Bu projelerin uygulamaya geçirilmesinde hangi zorluklar yaşanmaktadır?
9. Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü, uluslararası işbirlikleri konusunda hangi çalışmaları yürütmektedir? Türkiye tarımının uluslararası düzeyde gelişmesi için enstitünün yürüttüğü çalışmalar ve Bakanlığın bu çalışmalara sağladığı katkılar nelerdir?

10. Türkiye'nin tarımsal üretimde dışa bağımlılığını azaltmak amacıyla, enstitünün üretim ve verimliliği artırmaya yönelik stratejik bir rol üstlenmesi planlanmakta mıdır? Bu doğrultuda, enstitü bünyesinde yeni araştırma ve geliştirme faaliyetleri başlatılacak mıdır?